
Årsrapport 2021

Koordineringsgruppen for
storulykkeforskriften

1	Innledning og oppsummering	3
2	Rapportering på planlagte aktiviteter i 2021	4
2.1	Oppfølging av Seveso III-direktivets krav til myndigheter	4
2.2	Årsrapport og oppsummering av tilsynsresultater	4
2.3	Temaveiledninger	4
2.4	Utvikling av storulykkesilsynet	4
2.5	Tilsynet i 2021	5
2.6	Forberedelse til tilsyn - Storulykkeseminar 2021	5
2.7	Oversikt, informasjon og digitalisering.....	6
2.8	Sevesokonferansen 2021	6
2.9	Informasjon om storulykeforskriften på nett	6
2.10	Dominovedtak	7
2.11	Internasjonalt arbeid	7
2.12	Tilsynsplanlegging og aktivitetsplan for 2022	7
3	Forkortelser	8
	Vedlegg.....	9

1 INNLEDNING OG OPPSUMMERING

Koordineringsgruppen for storulykkeforskriften¹ (KFS) er opprettet for å ivareta at Norge oppfyller kravene i Seveso-direktivet² fra EU og følger opp virksomhetene som er underlagt den norske forskriften på en enhetlig og koordinert måte. Samarbeidene myndigheter er Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), Arbeidstilsynet (AT), Miljødirektoratet, Næringslivets sikkerhetsorganisasjon (NSO) og Petroleurstilsynet (Ptil). DSB leder koordineringsgruppen (iht kgl.res. 24. juni 2005 og instruks for DSBs koordinerende roller) og støtter myndighetenes oppfølging av forskriften.

KFS sine arbeidsoppgaver er beskrevet i mandat av 6. desember 2011, sist revidert 19. april 2017. DSBs koordinerende oppgaver fremkommer av vedlegg til mandatet.

Koordineringsgruppen har i 2021 hatt følgende medlemmer:

Myndighet	Navn	Funksjon
DSB	Ragnhild Gjøstein Larsen	Leder 1. halvår
	Vibeke Henden Nilssen	Leder 2. halvår
	Bente Tornsjø	Medlem
	Siri Hagehaugen	Medlem
Arbeidstilsynet	Kristin Log Indbjo	Medlem
	Leif Lykke	Varamedlem
Miljødirektoratet	Ole Jakob Birkenes	Medlem
	Alexander Kristiansen	Varamedlem
NSO	Inger Bye	Medlem
	Lars Tveiten	Varamedlem
Petroleurstilsynet	Arne Johan Thorsen	Medlem
	Espen Landro	Varamedlem

I 2021 har KFS gjennomført alle sju planlagte møter. Som følge av pandemien har de fleste møter, seminarer og konferanser vært gjennomført digitalt, både nasjonalt og internasjonalt.

DSB har i 2021 brukt ca. 2 årsverk på KFS og storulykkekoordineringen. Foruten møtene i KFS har arbeid i hovedsak gått ut på følgende oppgaver:

- Gjennomføring av digitalt storulykkeseminar for tilsynspersonell i januar og digital Sevesokonferanse for virksomheter m.fl. i september.
- Revidering og utarbeidelse av temaveiledninger, samt gi veiledning til virksomheter og andre.
- Holde oversikt over alle storulykkevirksomheter.
- Sørge for en koordinert saksbehandling av sikkerhetsrapporter og meldinger.
- Utarbeide støtte til tilsynet og holde oversikt over resultatene fra alle myndigheters storulykketilsyn.
- Sørge for informasjon og veiledning til lokale og regionale myndigheter som har plikter etter Seveso III-direktivet.
- Internasjonal oppfølging - kontakt med EU i form av møter og dialog med kommisjonen og faglig samarbeid gjennom teknisk arbeidsgruppe (TWG2) i EU-systemet, bl.a. som vertskap for møtet i TWG2.
- Rapportering av fem ulykker i EUs uhellsdatabase eMARS.

Antallet storulykkevirksomheter i Norge var ved utgangen av 2021 stabilt, med 3 flere enn året før, dvs. 334 stykker. Det er i hovedsak endringer i virksomheter som lagrer eksplosiver, men det er også enkelte andre typer virksomheter som går inn eller ut av forskriftens virkeområde gjennom endringer i kjemikaliebeholdning eller pga nyetablering. Storulykkevirksomhetene fordelte seg i 2021 på 138 kommuner innenfor alle fylkene i Norge.

¹ Forskrift 3. juni 2016 om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer.

² Directive 2012/18/EU of 4 July 2012 on the control of major-accident hazards involving dangerous substances (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32012L0018>)

Storulykkemyndighetene hadde i 2021 planlagt 87 tilsyn, hvorav 8 konserntilsyn. De fleste er gjennomført og flere som hybride tilsyn med kombinasjon av digitale møter og befaring og intervjuer på stedet. Grunnet covid-19 ble 14 tilsyn utsatt.

I 2021 har DSB sendt videre 28 sikkerhetsrapporter og 24 meldinger til saksbehandling hos alle storulykkemyndighetene. Vi har de siste årene sett en utvikling der flere av meldingene og sikkerhetsrapportene blir akseptert av myndighetene uten at det kreves ny innsending før 5-årsfristen som er gitt i forskriften. Dette viser at veiledning og god dialog med virksomhetene er nyttig for alle parter.

Når det gjelder meldepliktige eksplosivlagre blir deres melding saksbehandlet gjennom behandling av søknad om tillatelse til DSB. Det er i 2021 behandlet 23 tillatelser for slike i DSB og av disse er det fem nye anlegg.

I DSBs arkiv er det for 2021 registret 160 innkomne journalposter og 273 utgående. De fleste av de utgående er knyttet til utsending av informasjon til lokale og regionale myndigheter innen beredskap og arealplanlegging.

2 RAPPORTERING PÅ PLANLAGTE AKTIVITETER I 2021

2.1 OPPFØLGING AV SEVESO III-DIREKTIVETS KRAV TIL MYNDIGHETER

Seveso III-direktivet stiller en rekke krav til myndighetene som ikke er regulert av storulykkeforskriften. Mye av dette er dekket gjennom KFS praksis og rutiner og gjennom storulykkemyndighetenes samarbeid om tilsyn. Spesielle krav knyttet til arealplanlegging og offentlig beredskap må ivaretas av lokale og regionale myndigheter. DSB følger opp dette gjennom informasjon og veiledning, i tillegg til å gi føringer til Statsforvalteren om oppfølging av kommunene. DSB sendte også i desember 2021 ut lister over storulykkevirksomheter til lokale og regionale aktører innen beredskap og arealplanlegging, sammen med informasjon om hvilke plikter som ligger på myndighetene i henhold til direktivet.

2.2 ÅRSRAPPORT OG OPPSUMMERING AV TILSYNSRESLUTATER

DSB utarbeidet i 2021 en årsrapport for arbeidet i KFS i 2020 knyttet til de planlagte aktivitetene for året. Årsrapporten inneholdt også en oppsummering av tilsynsresultatene for 2020. Tilsynet i 2020 var sterkt preget av covid-19-pandemien, færre enn planlagt tilsyn ble gjennomført og mange ble gjennomført som rene digitale tilsyn. Årsrapporten ble oversendt de aktuelle departementene i mars 2021.

2.3 TEMAVEILEDNINGER

I desember 2021 ble en revidert versjon av temaveiledning om strategi for å forebygge og begrense storulykker etter storulykkeforskriften § 7 publisert på dsb.no. Revisjonen er blant annet bygget på erfaringer fra tilsynet med dette som tema i 2019.

Med hensikt i å bidra til å gjøre det enklere å vurdere om avfallsanlegg er omfattet av storulykkeforskriften har KFS gjennom 2021 jobbet videre med påbegynt temaveiledning for bransjen. Denne ble sendt på en høring til referansegruppen bestående av Norsk Industri og Norsk Forening for Farlig Avfall (NFFA) sent på høsten 2021 og vil ferdigstilles i 2022.

2.4 UTVIKLING AV STORULYKKE'TILSYNET

Som et ledd i kontinuerlig utvikling av storulykketilsynet har det vært rettet spesiell oppmerksomhet rundt å trekke erfaringer fra tilsyn i pandemien. Det har i løpet av året vært diskutert gjennomføring av digitale tilsyn helt eller delvis og hvordan digitale møter og intervjuer kan kombineres med befaring. Mange av tilsynene har med hell vært gjennomført på denne måten, spesielt med digitalt åpnings- og/eller slutt møte. I utfylling av planskjema for tilsyn skulle tilsynspersonellet vurdere om digitale tilsyn kan brukes i mellomår for å redusere behovet for stedlig tilsyn. Dette er kun blitt foreslått i én planvurdering og de fleste ser at stedlig tilsyn er nødvendig, men at det kan kombineres med digitale møter.

2.5 TILSYNET I 2021

Obligatorisk tema for tilsynet i 2021 var styring og risikovurdering av endringer og dette ble videreført fra 2020. Mange av de planlagte tilsynene ble ikke gjennomført i 2020 og dette var fortsatt et relevant tema i et samfunn sterkt preget av stadige endringer som følge av covid-19. I tillegg skulle, som alltid, virksomhetenes oppfølging etter forrige storulykketilsyn sjekkes ut.

Storulykkemyndighetene måtte utsette mange tilsyn i 2020 som følge av pandemien, og hadde derfor planlagt 87 tilsyn i 2021, et noe høyere antall enn normalt. Av tilsynene i 2021 måtte 14 utsettes mens ni tilsyn ble gjennomført rent digitalt. De øvrige tilsyn ble enten gjort rent stedlig eller som en kombinasjon av digitalt og stedlig tilsyn (hybrid). Det ble gjennomført 8 konserntilsyn som til sammen omfattet 23 storulykkeanlegg (seks § 9, 17 § 6). Det ble også gjennomført et hendelsesbasert tilsyn med en storulykkevirksomhet som følge av uhell i 2021.

I henhold til Seveso III-direktivet skal det være årlig tilsyn med sikkerhetsrapportpliktige (§ 9) virksomheter og tilsyn hvert tredje år med meldepliktige (§ 6) virksomheter, dersom ikke myndighetene har en berettiget plan om annen tilsynsfrekvens. Direktiver krever også stedlige tilsyn.

36 av 95 rapportpliktige virksomheter skulle ikke ha tilsyn i 2021 fordi storulykkemyndighetene har etablert særskilte tilsynsplaner for disse virksomhetene, eller fordi de er omfattet av en tilsynsplan for konsernet de er en del av. Dette er en praksis KFS har etablert for å sikre at tilsynet blir risikobasert ved at de virksomhetene som trenger det mest får hyppigst tilsyn.

For meldepliktige virksomheter er det en utfordring å overholde frekvenskravet, særlig etter at EUs frekvenskrav ble endret fra 4 til 3 år. I alle tilsyn med meldepliktige virksomheter vurderer derfor tilsynsteamene om det er forsvarlig med en plan for sjeldnere tilsyn for den spesifikke virksomheten. Konserntilsynene bidrar også til gjennomføring av tilsyn med mange meldepliktige virksomheter, selv om myndighetene ikke har vært på stedet. Kun deler av konsernets virksomheter blir besøkt i løpet av et konserntilsyn. Myndighetene forventer at konsernet selv følger opp om avdekkede feil og mangler også forekommer i de anleggene myndighetene ikke besøker. Dette anses som effektivt både for virksomheter og myndigheter.

KFS mener derfor å ha lyktes godt med å gjøre en risikobasert prioritering av tilsynet innenfor de rammene som Seveso III-direktivet gir, og vil fortsette dette arbeidet både gjennom etablering av flerårige tilsynsplaner for virksomheter som kvalifiserer for sjeldnere tilsyn, og gjennom effektivisering av tilsynet med konsern som eier flere virksomheter underlagt forskriften. Dette bidrar til en styring av ressursbruken mot virksomheter hvor tilsyn er mer nødvendig.

I forbindelse med den pågående pandemien besluttet storulykkemyndighetene i 2020 at virksomheter som kun hadde fjerntilsyn ikke kunne vurderes for sjeldnere tilsyn. Denne praksisen ble videreført i 2021.

Storulykkemyndighetene vurderte i 2021 tilsynsplaner og konsernplaner som følger:

- Elleve sikkerhetsrapportpliktige virksomheter er vurdert for to- eller treårig plan, basert på innspill fra tilsynspersonell. Av disse fikk syv virksomheter utvidet tilsynsfrekvens.
- Åtte meldepliktige virksomheter er vurdert for utvidet tilsynsfrekvens (mer enn tre år). Ingen av virksomhetene kvalifiserte for sjeldnere tilsyn.
- Seks konsernplaner som til sammen omfattet åtte sikkerhetsrapportpliktige og 38 meldepliktige anlegg.

DSB har gjennomgått og vurdert resultatene fra storulykketilsynet i 2021. Detaljert beskrivelse er gitt i vedlegget.

2.6 FORBEREDELSE TIL TILSYN - STORULYKKESEMINAR 2021

Som forberedelse til tilsynet og som et ledd i å sørge for at storulykkevirksomhetene opplever at storulykketilsynet er enhetlig, koordinert og av god kvalitet, arrangerer KFS i januar hvert år seminar for tilsynspersonell fra alle myndighetene. Vanligvis er dette et fysisk seminar over to dager med faglige innlegg, diskusjoner og gruppeoppgaver.

Seminaret i 2021 ble som følge av covid-19-pandemien arrangert som et rent digitalt seminar den 26. januar og hadde 51 deltagere fra alle de fem myndighetene. Temaene på seminaret var:

- Tilsynsresultater fra 2020 og føringer for tilsynet i 2021
- Resultater fra spørreundersøkelse til storulykkevirksomheter om covid-19
- Erfaringer fra tilsyn under covid-19
- Erfaring fra en storulykkevirksomhet om håndtering av pandemien
- Innlegg fra en storulykkevirksomhet som var blitt hacket.

Evalueringene viste at deltagerne var godt fornøyd med innleggene og det faglige utbyttet av seminaret.

DSB oppdaterte og sendte ut oversikter over samlede tilsynsresultater for hver enkelt storulykkevirksomhet/konsern som skulle ha tilsyn i 2021. Disse oversiktene inneholder også informasjon om status for virksomhetenes melding eller sikkerhetsrapport og informasjon om eventuelle dominovetaktak.

2.7 OVERSIKT, INFORMASJON OG DIGITALISERING

Oversikter over rapport- og meldepliktige virksomheter oppdateres kontinuerlig av DSB. Oversiktene benyttes aktivt både i tilsynsplanlegging, i forbindelse med informasjon til regionale og lokale myndigheter om storulykkevirksomheter innenfor deres ansvarsområder, og for andre oppgaver som krever slik oversikt.

Status storulykkevirksomheter pr. 31.12.2021:

- 95 sikkerhetsrapportpliktige og 229 meldepliktige storulykkevirksomheter.
- Eksplosivlagre og tankanlegg for olje og gass utgjør rundt 80% av virksomhetene.
- 138 kommuner har storulykkevirksomheter

Våren 2022 starter en konseptfase for utredning av nytt fagsystem for DSB. Behov knyttet til storulykkekoordinering vil inkluderes i utredningen. DSB har også gitt innspill om behov til storulykkesamarbeidet knyttet til avslutningen av FTD og opprettelsen av Tilda. Dette vil følges opp sammen med Brønnøysundregisteret i 2022.

DSB har i 2021 rapportert 5 ulykker i EUs uhellsdatabase eMARS som følge av hendelser i norske virksomheter. To av disse er definert som storulykker ut fra kriteriene i Seveso III Annex VI, mens de andre er rapportert fordi de er tilløp til storulykker eller fordi vi anser de som viktige for læring.

2.8 SEVESOKONFERANSEN 2021

Sevesokonferansen ble på grunn av pandemien utsatt fra 2020 til 2021 og gjennomført heldigitalt. Konferansen skal være et møtested hvor virksomheter og myndighetene kan utveksle erfaringer og informasjon, og er ment å bidra til å skape kontakter og til kompetanseheving på aktuelle områder. Det er særlig viktig å sørge for at dette blir en interessant møteplass for alle typer virksomheter under storulykkeforskriften. Konferansen hadde mer enn 400 deltagere; fra storulykkevirksomheter, brannvesen, politi, kommuner, statsforvaltere, konsulenter og ulike statlige myndigheter, alle med ansvar og roller innenfor storulykkeforskriften og Seveso-direktivet. Det var også flere deltagere fra Seveso-myndighetene i Sverige og Danmark.

Temaene på konferansen var:

- Informasjon fra myndighetene – nytt om regelverk og veiledninger og resultater fra tilsyn med styring av endringer.
- IKT-sikkerhet og sikring – faglige innlegg om dette temaet fra PST, NSM, Sintef, Ptil, Norconsult og DSB.
- Læring av hendelser –innlegg fra Equinor om læring fra alvorlige hendelser ved deres storulykkanlegg og DNV om granskningen etter en storulykke i Spania i 2020.

Evaluering av konferansen viste at deltagerne var godt fornøyde med gjennomføringen og innholdet.

2.9 INFORMASJON OM STORULYKKEFORSKRIFTEN PÅ NETT

DSB har i 2021 gjort nødvendige oppdateringer på dsb.no når det gjelder informasjon om storulykkeforskriften og storulykkekoordineringen. Det er også lagt ut revidert temaveiledning om strategi på dsb.no.

DSB har også publisert en egen informasjon til allmennheten for eksplosiver og pyrotekniske varer på sikkerhverdag.no og dsb.no.

I 2021 er det laget en egen side om tilsyn på dsb.no og der er det lagt ut informasjon om storulykketilsyn og om årets tema for tilsyn. DSB har også publisert forløpende informasjon om DSBs gjennomførte tilsyn på denne siden. Når det gjelder deling av informasjon om gjennomførte tilsyn på nettet er det noe ulikt mellom storulykkemyndighetene om og hvordan dette gjøres.

2.10 DOMINOVEDTAK

Det ble ikke fattet vedtak om dominoeffekt mellom storulykkevirksomheter i 2021, men det er identifisert behov for oppdatering av vedtak som følge av nye etableringer i eksisterende industriparker. Disse oppdateringene vil gjøres i 2022.

2.11 INTERNASJONALT ARBEID

DSB deltar i ulikt internasjonalt arbeid for å sørge for at vi ivaretar Seveso-direktivet i tråd med føringer og intensjoner fra EU, samt for å utveksle erfaring og trekke nytte av kunnskap på tvers av landene.

Etter at det i 2020 ikke ble arrangert noen møter i regi av EU-kommisjonen, ble det offisielle møtet med kommisjonen (Seveso Expert Group – SEG) arrangert digitalt den 16. februar 2021. Av andre internasjonale aktiviteter har DSB i september 2021 vært vertskap for et fysisk/digitalt møte i TWG2 (teknisk arbeidsgruppe til Seveso) som er et faglig samarbeidsforum mellom landene om ivaretagelse av Seveso-direktivet. DSB har også deltatt på og bidratt med innlegg på webinar i regi av TWG2 der temaet var risiko i kjemisk industri knyttet til covid 19-pandemien.

2.12 TILSYNSPLANLEGGING OG AKTIVITETSPLAN FOR 2022

På KFS sitt planleggingsmøte i november 2021 ble storulykketilsynet for 2022 fordelt på de fem storulykkemyndighetene. Det skal i 2022 gjennomføres 79 tilsyn:

- 2 samtidige tilsyn
- 5 konserntilsyn med virksomhet som eier to eller flere virksomheter underlagt storulykkeforskriften. Konserntilsynene omfatter 10 sikkerhetsrapportpliktige og 25 meldepliktige virksomheter
- 41 ordinære tilsyn med § 9
- 32 ordinære tilsyn med § 6

Som en del av risikobaseringen av tilsynet skal det vurderes tilsynsplaner og konsernplaner som følger:

- 11 sikkerhetsrapportpliktige og 22 meldepliktige virksomheter skal vurderes for endret tilsynsfrekvens (individuell tilsynsplan) i forbindelse med årets tilsyn.
- konsernplaner skal revurderes for alle konsern som skal ha tilsyn

KFS besluttet i 2021 at tilsynstemaet for 2022 skal være oppfølging av storulykker, ulykkeshendelser og tilløp til ulykkeshendelser. Dette er knyttet til bestemmelsene om virksomhetenes oppfølging av ulykker i henhold til kravene storulykkeforskriften § 13 og det systematiske arbeidet jf. vedlegg III nr. 6. KFS har inntrykk at virksomhetene ikke i tilstrekkelig grad rapporterer ulykker og tilløp til ulykker til myndighetene og håper tilsynet vil sette søkelys på betydningen av oppfølging av og læring fra ulykker og tilløp.

KFS har utarbeidet aktivitetsplan for 2022. En sentral oppgave for KFS i 2022 vil være å ta en ny gjennomgang av Seveso III-direktivet for å se på om dette er tilstrekkelig implementert i norsk regelverk og praksis.

3 FORKORTELSER

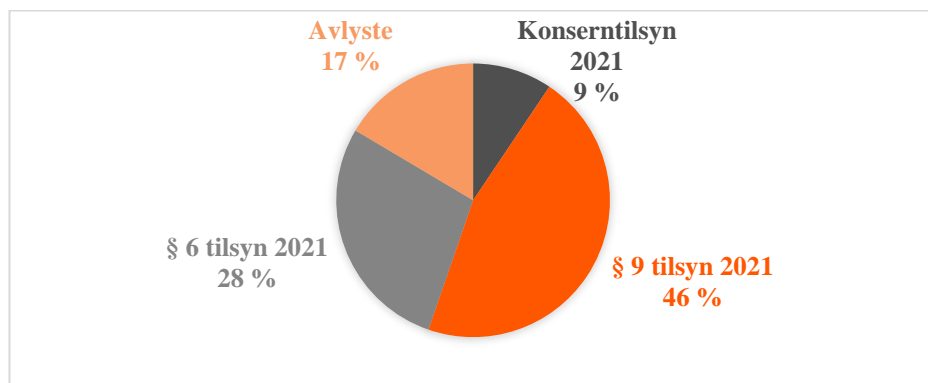
eMARS	EUs uhellsdatabase
eSPIRS	EUs virksomhetsdatabase
FTD	Felles tilsynsdatabase
KFS	Koordineringsgruppen for storulykkeforskriften
SEG	Seveso Expert Group
TWG2	Teknisk arbeidsgruppe 2 Inspections

Vedlegg

Tilsynsresultater 2021

1. Generelt om tilsynsresultatene

Fordelingen av de 87 storulykketilsynene i 2021 som var planlagt ble som følger:

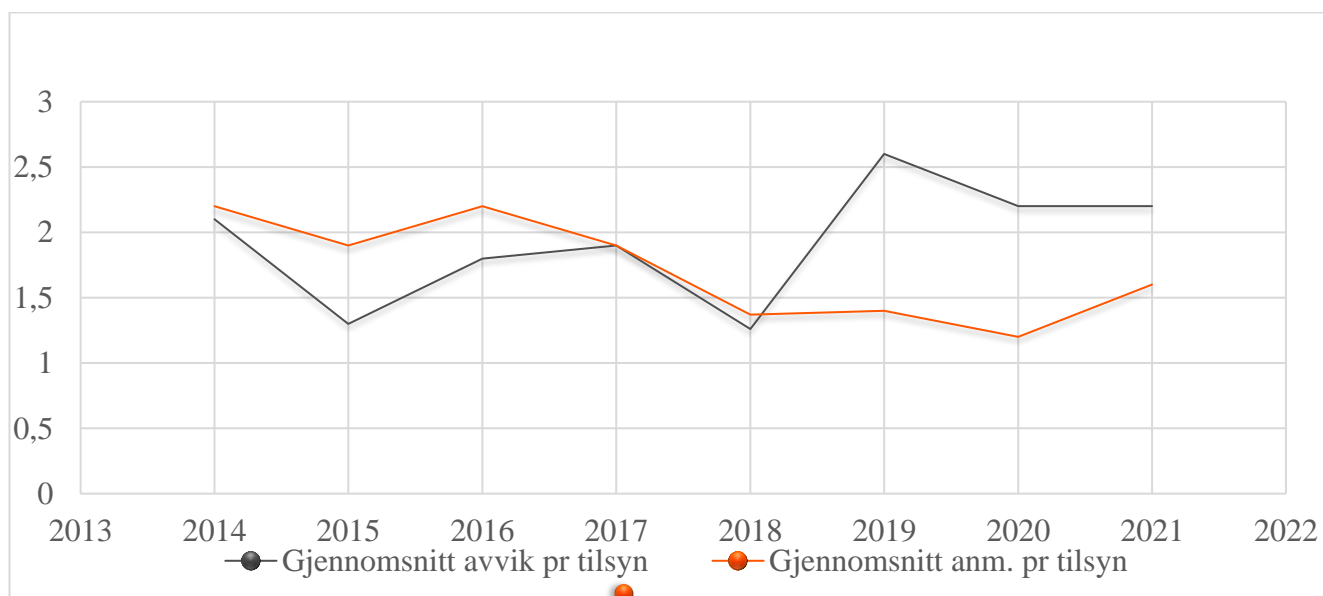

Det ble funnet avvik ved 50 av 73 tilsyn. Ved alle tilsynene ble det funnet avvik eller forbedringsområder (anmerkninger).

De fleste avvik og anmerkninger blir gitt innenfor områdene

- styring av endringer (obligatorisk tema)
- risikovurdering
- svakheter i styringssystem/internkontroll
- eksplosjonsvern
- gransking og oppfølging av hendelser
- ulike krav i storulykkemyndighetenes fagregelverk.

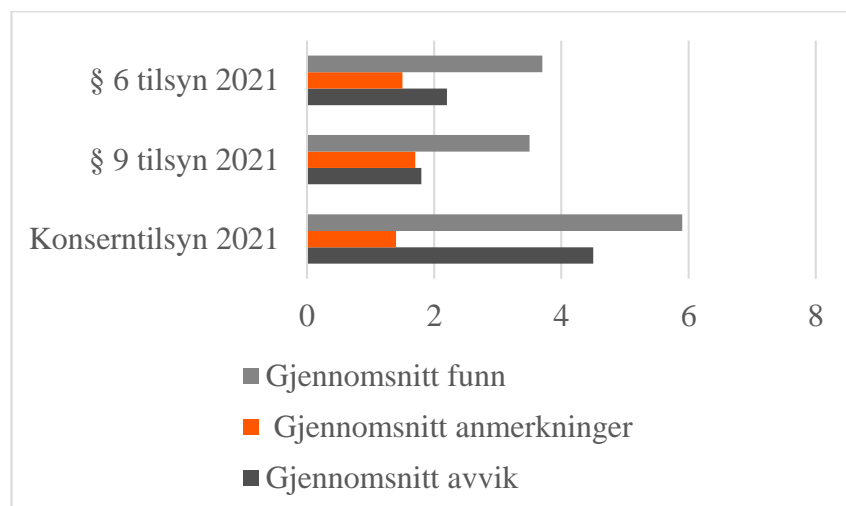
For 2021 ble det i gjennomsnitt gitt 2,2 avvik og 1,6 anmerkninger. Figuren nedenfor viser utviklingen de siste årene.

Resultatene varierer egentlig ikke så mye, og vi kan ikke peke på noen særskilt negativ eller positiv trend. Den store nedgangen fra 2017 til 2018 kan forklares med at DSB kun gjorde et internettbasert dokumenttilsyn dette året. For 2019 ble gjennomsnittet trukket kraftig opp av noen få tilsyn hvor den ble gitt store mengder avvik. Det at vi de siste årene har gitt flere avvik enn anmerkninger, betyr i hovedsak at myndighetene har blitt flinkere til å rapportere avvik i tilsynet. Tidligere kunne vi se at det ble gitt mange anmerkninger i tilsynsrapportene som egentlig var klare avvik.

Sammenlikninger av hva vi finner i tilsynet med meldepliktige og sikkerhetsrapportpliktige virksomheter og ved konserntilsynene.

Figuren viser gjennomsnittlige tilsynsresultater for 2021.

Det at vi i 2021 fant mer ved konserntilsynene enn ved tilsynene med enkeltvirksomheter kan blant annet forklares med følgende faktorer:

- Vi går mer i dybden på flere temaer ved konserntilsyn
- Det gjøres stedlig tilsyn ved to eller flere av deres underliggende anlegg
- Mange avvik på 3 av konserntilsynene gav store utslag i 2021

Forskjellene mellom de sikkerhetsrapportpliktige og de meldepliktige er ikke så store som de var tidligere, og vi tenker at det kan forklares med at tidligere tilsyn over tid har gitt langsiktige forbedringer.

2. Resultater – obligatorisk tema 2021 Styring av endringer (endringsledelse)

Det ble gitt avvik eller anmerkning for det obligatoriske temaet i litt under halvparten av storulykkesilsynene. 21 virksomheter hadde avvik

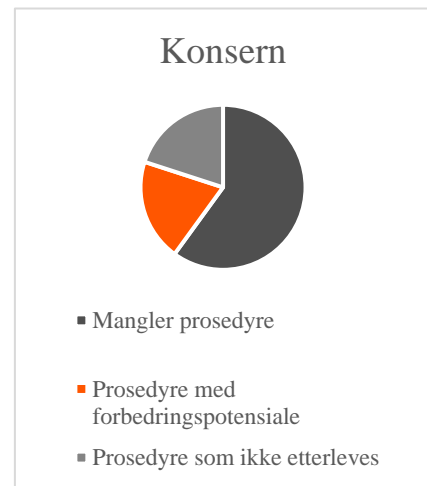
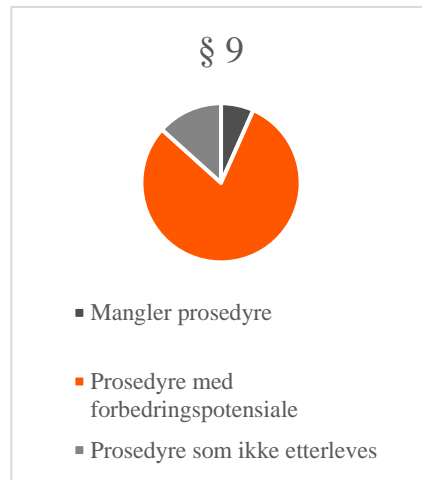
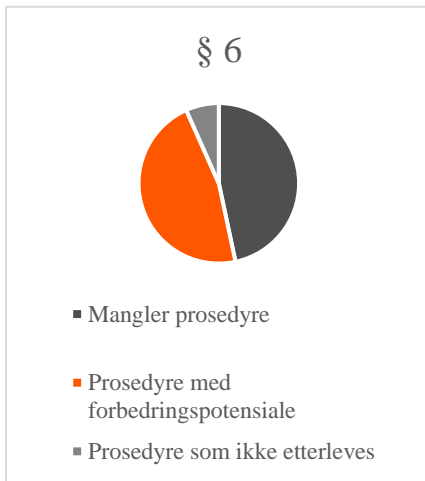
Det ble funnet avvik eller anmerkninger knyttet til styring av endringer hos:

- 60 % av konsernene
- 33 % av § 9 virksomhetene
- 58 % av § 6 virksomhetene

En større andel av de meldepliktige virksomhetene hadde avvik på dette området. Mange av disse er mindre og enklere organisasjoner som ikke har like gode styringssystemer som ivaretar styring av endringer like godt som de større virksomhetene. Mange av konsernene vi førte tilsyn med i år er små og har flest meldepliktige anlegg. Dette forklarer hvorfor mange av disse ikke hadde gode nok systemer for å ivareta ulike typer endringer.

Hvor ligger problemene mht. styring av endringer hos de som fikk avvik eller anmerkninger?

Forskjellen på de meldepliktige og sikkerhetsrapportpliktige er tydelig, og det så vi også ved tilsynet i fjor. Mange meldepliktige mangler prosedyre, mens flest sikkerhetsrapportpliktige har prosedyrer med forbedringspotensiale. Tre av konsernene manglet prosedyre, ett hadde forbedringspotensiale i prosedyren og ett konsern etterlevde ikke prosedyren – disse konsernene omfatter 21 anlegg.

Eksempler på begrunnelser og forbedringspunkter relatert til styring av endringer:

- Prosedyre omfattet ikke kravene i storulykkeforskriften, typisk mangel er endringer mht:
 - Organisasjon, bemanning, personell
 - eksisterende anlegg og prosesser
 - utforming av nye anlegg og prosesser.
- Innhold i prosedyre var ikke kjent for de som deltok på tilsynet.
- Hva slags endringer som omfattes av rutinen er enten for dårlig beskrevet eller ikke beskrevet
 - eksempel uklare/ manglende definisjoner av midlertidige endring, kritisk endringer
- Endringsprosessen må tydeliggjøres i rutinen, f.eks.:
 - hva som er en endring
 - hvilken prosess som skal gjennomføres ved en endring
 - ulike ansvarsområder ved endringer.
- Uklare ansvarsforhold om oppfølging av endringer.
- Rutiner som er vanskelige å etterleve pga. uklart språk.
- Midlertidige endringer ivaretas ikke i det hele tatt, eller ikke godt nok.
- Endringer gjennomføres uten risikovurdering, eller uten tilstrekkelig risikovurdering.
- Det sjekkes ikke i etterkant om endringer virker som forutsatt.
- Styring og oppfølging av endringer inngår ikke som en del av ledelsens gjennomgang.

3. Spørsmål knyttet til Covid-19 situasjonen

I tilsynet i 2021 skulle virksomhetene få spørsmål om hvordan Covid-19-situasjonen har påvirket dem. Dette var særlig viktig for å sjekke ut om virksomhetene har utestående vedlikehold på sikkerhetskritisk utstyr, utestående beredskapsøvelser eller utsatte opplæringsaktiviteter

75 % av tilsynsrapportene inneholdt en beskrivelse av situasjonen for virksomhetene.

Alle har organisert seg for å redusere smitte og sikre driften. Ingen beskriver alvorlige driftsmessige problemer.

Rapportene viser at det har vært størst utfordringer hos virksomhetene knyttet til:

- problemer med levering av råvarer og reservedeler,
- gjennomføring av beredskapsøvelser og
- tilgang til eksternt personell for gjennomføring av prosjekter, service mm.

Konkrete tiltak/ utfordringer som er nevnt i rapportene er:

- Risikovurdering og tiltaksplan for å redusere sannsynlighet og konsekvens av pandemi.
- Laget endringsmelding (MOC) – driftsendringer knyttet til smittevern.
- Lengre nedetid fordi vedlikeholdsstanser har tatt lengre tid enn normalt pga. både smittevern og reservedels-/ personellutfordringer.
- Omfang av vedlikeholdsstanser måtte reduseres.
- Skjerming av industrivernpersonell ved permitteringer
- Koordinering av øvelser med eksterne parter har vært vanskelig.
- Utenlandske spesialister erstattet med norske.

**Direktoratet for
samfunnsikkerhet
og beredskap**

Rambergveien 9
3115 Tønsberg

Telefon 33 41 25 00
Faks 33 31 06 60

postmottak@dsb.no
www.dsb.no

